

Jak zarejestrować nowo narodzone dziecko

Nowo narodzone dziecko musi zostać zarejestrowane w urzędzie stanu cywilnego. Sporządzony dla dziecka akt urodzenia będzie określał m.in. jego dane osobowe (imię, nazwisko), pochodzenie od określonych rodziców. Sporządzenie aktu urodzenia umożliwi nadanie dziecku numeru PESEL, który jest niezbędny dla jego identyfikacji w rejestrach państwowych.

Gdzie należy zgłosić urodzenie się dziecka

Zgłoszenia urodzenia dziecka dokonuje się w urzędzie stanu cywilnego właściwym ze względu na miejsce urodzenia dziecka, tj. w urzędzie stanu cywilnego na obszarze działania którego urodziło się dziecko.

Termin na zgłoszenie

Fakt urodzenia dziecka należy zgłosić w terminie:

- 21 dni** od dnia sporządzenia karty urodzenia
- 3 dni** od dnia sporządzenia karty martwego urodzenia

Karta urodzenia/karta martwego urodzenia to dokument medyczny stwierdzający m. in. fakt urodzenia się dziecka wystawiany i przekazywany przez podmiot wykonujący działalność leczniczą (np. szpital) do urzędu stanu cywilnego właściwego do sporządzenia aktu urodzenia.

Termin przekazania karty urodzenia – 3 dni od dnia sporządzenia

karty martwego urodzenia - 1 dzień od dnia jej sporządzenia

Kto zobowiązany jest zgłosić urodzenie się dziecka

matka lub ojciec dziecka (posiadający pełną zdolność do czynności prawnych). Matka lub ojciec dziecka, którzy ukończyli 16 lat, mogą dokonać tego zgłoszenia jeżeli posiadają ograniczoną zdolność do czynności prawnych

W pozostałych przypadkach zgłoszenia urodzenia dokonają: przedstawiciel ustawowy matki (np. jej rodzic) lub opiekun matki.

Zgłoszenia urodzenia można dokonać także przez pełnomocnika.

Dokumenty niezbędne przy rejestracji dziecka

dokument tożsamości osoby zgłaszającej urodzenie przedstawiany kierownikowi urzędu stanu cywilnemu **do wglądu**

jeżeli zgłoszenie urodzenia dokonywane jest przez pełnomocnika - składa się stosowne pełnomocnictwo

Rejestracja urodzenia

Akt urodzenia sporządzany jest na podstawie: karty urodzenia (karty martwego urodzenia) i protokołu dokumentującego zgłoszenie urodzenia, podpisanego przez osobę zgłaszającą urodzenie i kierownika urzędu stanu cywilnego.

Po sporządzeniu aktu urodzenia wydawany jest z urzędu jeden bezpłatny odpis skrócony aktu urodzenia.

Wybór imienia (imion) dla dziecka

Wybór imienia (imion), które wpisane zostanie do aktu urodzenia leży w gestii rodziców, ponieważ jest atrybutem władzy rodzicielskiej.

Oświadczenie o wyborze imienia (imion) dla dziecka składa osoba zgłaszająca urodzenie.

Nie istnieje żadna sformalizowana lista imion, które mogą zostać nadane dziecku, ale prawo przewiduje pewne ograniczenia w tym względzie.

Ograniczenia dotyczące wybieranego imienia dla dziecka:

nie więcej niż 2 imiona

imię nie może mieć charakteru ośmieszającego i nieprzyzwoitego

nie może to być imię w formie zdrobniałej

UWAGA ! Nowością jest możliwość wyboru imienia (imion) obcego niezależnie od obywatelstwa i narodowości rodziców dziecka; może być to imię nie wskazujące na płeć, ale w powszechnym znaczeniu przypisane do danej płci.

Odmowa wpisania do aktu urodzenia wybranego imienia

Kierownik urzędu stanu cywilnego odmówi przyjęcia oświadczenia o wyborze imienia (imion)

w formie zdrobniałej, mającego charakter ośmieszający lub nieprzyzwoity lub nie wskazującego na płeć dziecka (kierując się powszechnym znaczeniem imienia)

Kierownik urzędu stanu cywilnego odmawiając przyjęcia oświadczenia o wyborze imienia, samodzielnie wybierze dziecku imię z urzędu w formie decyzji administracyjnej podlegającej natychmiastowemu wykonaniu celem sporządzenia aktu urodzenia (w akcie urodzenia będzie zamieszczona adnotacja o wyborze imienia z urzędu).

Od decyzji kierownika urzędu stanu cywilnego o odmowie wyboru imienia (imion) dla dziecka i nadaniu mu z urzędu imienia (imion) przysługuje odwołanie do wojewody właściwego ze względu na siedzibę urzędu stanu cywilnego.

Zmiana imienia dziecka

W terminie 6 miesięcy od dnia sporządzenia aktu urodzenia rodzice mogą złożyć przed wybranym kierownikiem urzędu stanu cywilnego lub konsulem oświadczenie o zmianie imienia dziecka zamieszczonego w tym akcie.

Nadanie numeru PESEL i zameldowanie

Kierownik urzędu stanu cywilnego niezwłocznie po sporządzeniu aktu urodzenia

występuje do ministra właściwego do spraw wewnętrznych o nadanie numeru PESEL (dla dzieci obywateli polskich zamieszkujących na terytorium Polski oraz dzieci cudzoziemców obowiązanych do posiadania numeru PESEL)

powiadamia osobę zgłaszającą urodzenie o nadaniu numeru PESEL niezwłocznie po otrzymaniu informacji zwrotnej o jego nadaniu

Kierownik urzędu stanu cywilnego niezwłocznie po sporządzeniu aktu urodzenia melduje dziecko w miejscu stałego albo czasowego pobytu rodziców albo u tego z rodziców, u którego dziecko faktycznie przebywa.

Uznanie ojcostwa

Jeżeli dziecko nie rodzi się w związku małżeńskim lub w odpowiednim przewidzianym przez prawo czasie od jego ustania lub unieważnienia (czyli nie zachodzi tzw. domniemanie, że ojcem dziecka jest mąż jego matki, albo gdy domniemanie takie zostało obalone) ustalenie ojcostwa może nastąpić:

przez uznanie ojcostwa albo na mocy orzeczenia sądu

Uznanie ojcostwa – to jedna z form ustalenia ojcostwa, która polega na tym, że **mężczyzna**, od którego dziecko pochodzi oświadcza, że jest ojcem tego dziecka, natomiast **matka** dziecka – potwierdza **jednocześnie lub w ciągu trzech miesięcy** od dnia oświadczenia mężczyzny, że ojcem dziecka jest ten mężczyzna.

Uznanie ojcostwa może nastąpić przed następującymi organami:

wybrany kierownikiem urzędu stanu cywilnego
sądem opiekuńczym
polskim konsulem – jeżeli uznanie następuje za granicą, a przynajmniej jedno z rodziców dziecka jest obywatelem polskim
notariuszem, wójtem (burmistrzem, prezydentem miasta), starostą, marszałkiem województwa, sekretarzem powiatu albo gminy – wyjątkowo w razie niebezpieczeństwa grożącego bezpośrednio życiu matki dziecka lub mężczyzny, od którego dziecko pochodzi

Kogo można uznać

Uznanie ojcostwa można nastąpić w stosunku do dziecka:

poczętego (przed jego urodzeniem się)
urodzonego, do 18 roku życia
zmarłego przed osiągnięciem pełnoletności - w ciągu 6 miesięcy od dnia, w którym mężczyzna składający oświadczenie o uznaniu dowiedział się o śmierci dziecka, nie później jednak niż do dnia, w którym dziecko osiągnęłoby pełnoletność

Sytuacje, w których nie można uznać dziecka (przesłanki niedopuszczalności uznania ojcostwa) przed kierownikiem urzędu stanu cywilnego/konsulem:

osiągnięcie przez dziecko pełnoletności
przyjęcie oświadczeń koniecznych do uznania bądź odmowa ich przyjęcia przez innego kierownika urzędu stanu cywilnego lub konsula
wątpliwość co do pochodzenia dziecka
wszczęcie postępowania sądowego o ustalenie ojcostwa
nieposiadanie pełnej zdolności do czynności prawnych przez osoby składające oświadczenia

Odmowa przyjęcia oświadczeń koniecznych do uznania ojcostwa

Odmowa przyjęcia oświadczeń koniecznych do uznania ojcostwa przez kierownika urzędu stanu cywilnego lub konsula powoduje, że **uznanie ojcostwa możliwe jest wyłącznie przed sądem opiekuńczym**.

Kierownik urzędu stanu cywilnego albo konsul, który odmówi przyjęcia oświadczeń koniecznych do uznania ojcostwa w terminie 7 dni od dnia odmowy - powiadamia pisemnie matkę dziecka i mężczyznę, który twierdzi, że jest ojcem dziecka o przyczynach odmowy oraz możliwości uznania ojcostwa przed sądem opiekuńczym.

Nazwisko dziecka, które zostało uznane

Jednocześnie z oświadczeniami koniecznymi do uznania dziecka rodzice składają zgodne oświadczenia w przedmiocie jego nazwiska.

Dziecko, którego ojcostwo zostało ustalone przez uznanie nosi nazwisko:

jednego z rodziców albo nazwisko utworzone przez połączenie nazwiska matki z nazwiskiem ojca dziecka - w sytuacji zgodnych oświadczeń rodziców dziecka w sprawie nazwiska dziecka
składające się z nazwiska matki i dołączonego do niego nazwiska ojca dziecka – w sytuacji braku zgodnych oświadczeń rodziców dziecka w sprawie nazwiska dziecka

UWAGA ! Do zmiany nazwiska dziecka, które w **chwili uznania ukończyło lat 13** potrzebna jest jego **zgoda**.

Protokół

Z przyjęcia oświadczeń koniecznych do uznania ojcostwa sporządzany jest protokół podpisywany przez rodziców dziecka i kierownika urzędu stanu cywilnego albo konsula.

Zaświadczenie potwierdzające uznanie ojcostwa

Konsul wydaje rodzicom pisemne zaświadczenie potwierdzające uznanie ojcostwa.
Kierownik urzędu stanu cywilnego wydaje na wniosek matki lub ojca dziecka pisemne zaświadczenie potwierdzające uznanie ojcostwa.

Dane przesyłające w akcie urodzenia dziecka

W przypadku, gdy nie ustalono ojca dziecka (nie zachodzi domniemanie, że ojcem dziecka jest mąż jego matki oraz nie nastąpiło uznanie ojcostwa lub sądowe ustalenie ojcostwa) do aktu urodzenia dziecka wpisuje się:

jako **imię ojca** – imię wskazane przez osobę zgłaszającą urodzenie, w braku wskazania – imię wybrane przez kierownika urzędu stanu cywilnego
jako **nazwiska ojca** i jego nazwisko rodowe – nazwisko matki noszone w chwili urodzenia się dziecka

W akcie urodzenia zamieszczana jest stosowna adnotacja o wpisaniu ww. danych.